

פרשת "תזריע מצורע"

מסופר על הגאון רבי אלחנן וסרמן זצ"ל הי"ד, שבמהלך ביקורו בארצות הברית, סמוך לפרוץ מלחמת העולם השנייה, הגיע לערים יהודיות, בהן פעל לטובת ישיבתו המפורסמת ברנוביץ. ביקורו השאיר רושם רב, ומלבד מה שנפגש עם אנשים כדי שייטיבו להחזקת התורה בישיבתו, באו אליו גם הרבה אנשים לבקש עצה ותושיה בפתרון בעיותיהם, שכן ידוע ומקובל היה כגאון בתורה וכאיש צדיק וקדוש.

בין אלו שבאו אליו לשאול בעצתו, היה גם יהודי אחד מיוצאי גרמניה, ושאלתו היתה, הואיל ויש לו בן שבכר הגיע לגיל חמש עשרה שנה, והגיע השעה ללמדו איזו אומנות, שהרי אמרו חכמינו ז"ל (אבות ב. ב.) "יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ" ובכן הוא בא לשאול את עצתו בזה, או יותר נכון, בא לומר מה בדעתו לעשות, ולבקש הסכמתו של רבי אלחנן.

רבי אלחנן היטב ידע, שמכיון שמדובר ביהודי שבא מגרמניה, שם היתה מקובלת השיטה של תורה עם דרך ארץ, צריכים לדבר איתו בלשון רכה ובגמישות, על כן פתח ואמר לו: אתה בוודאי צודק, אין ספק שטוב תורה עם דרך ארץ. וכל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה, הכל אמת. ברם, מה דעתך על הענין של הכנסת בנו של אדם לבריתו של אברהם אבינו, האם זו מצווה? בוודאי שזו מצווה גדולה להכניס בן בבריתו של אברהם אבינו מה השאלה. הן אמרו חכמינו ז"ל: גדולה מילה ששקולה כנגד כל המצוות שבתורה (גירסא ג. ב.), והלא כל כלל ישראל עומד על היסוד של בריתו של אברהם אבינו.

ואולם - **המש"ך רבי אלחנן בדבריו** - מה הדין אם קרה חליה, שמתו אחיו מחמת מילה, הלא אז אסור למול. אמנם יש מחלוקת בגמרא (יבמות סד:) אם מתו שנים או שלשה, על כל פנים אם התברר שיטנה חזקה כזו - אסור למול, זוהי ההלכה. וכל כך למה? כי כבר מתו אחיו מחמת מילה. הרי שאפילו במצווה כה גדולה וכה חשובה, אם מתו אחיו מפני שמלו אותם, אסור למול את זה שנולד עכשיו, ואם אביו כי ימול אותו - הוא יעבור עבירה, שכן כיצד הולך אדם למול את בנו כשהוא מסכן בזה את חייו?

אם כן - **המש"ך רבי אלחנן בדבריו** - הלא לא תאמר שמצות מילה פחותה וקלה מענין זה של לימוד אומנות ומלאכה לבן, והיום הם חיים בדרך ובמצב של "מתו אחיו מחמת מלאכה"! כאשר שולחים ילד ללמוד מלאכה, הוא עלול להתקלקל, והנזק שנגרם דומה לפחות לענין של "מתו אחיו מחמת מילה", והלא ראינו בימים אלו, שזוהי תופעה שכיחה שבנים מתקלקלים כשהם יוצאים מחוץ לכותלי בית המדרש...

כך אמר לו **רבי אלחנן**, אבל כאמור היהודי היה מיוצאי גרמניה, הוא שמע מרבי אלחנן מה שהוא אומר, אבל לא קיים את דבריו, הלך ושלח את בנו למלאכה. וכמה אומלל ומסכן היה אותו האיש, כי בנו לא הוציא את שנתו, כי באמצע השנה שבה הוציא אותו מהישיבה, חלה הבן לפתע ונפטר. שהיה כאן בחינת "גזירה שיצאה מלפני השליט" וכיון שאמר רבי אלחנן דומה למתו אחיו מחמת מילה, נתקיים הדבר ביהודי זה...

ואם נכונים דברים אלו לדורו של רבי אלחנן ק"ו לדורנו דור שהשטן הוציא את כל הכלים שלו החוצה והמכשלה בו מצויה. וזו תשובה לאותם "חכמים" שטוענים לצאת לשוק העבודה! (להתעזר באהבתך)

"וְבָא אֲשֶׁר לוֹ הַבֵּית וְהַגֵּיד לַפְּהֶיךָ לְאָמֹר פִּנְגַּע נִרְאָה לִי בַּבַּיִת" (יד, לה).

מובא במדרש: 'במסורה: "כנגע נראה לי בבית", ואידך: "מרחוק ה' נראה לי" (ירמיהו לא, ב.) **הקשר בין שני הפסוקים שבמסורה, התבאר להפליא על ידי הגאון רבי יוסף שנפלד זצ"ל, מחכמי אילאק, בספרו "כסף ישיב":**

בפסוק הקודם נאמר: "כי תבואו אל ארץ כנען אשר אני נותן לכם לאחוזה ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם", ולכאורה המילים "ארץ אחוזתכם" הן ללא צורך, שהרי כבר אמר "כי תבואו אל ארץ כנען"? **ויש לבאר**, שעונש נגעי בתים בא על מי שאסף הון ורכוש, וכסף זוהב הרבה לו, ובנה בתים טובים ורם לבבו ושכח את ה', ואמר 'כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה', אז שולח ה' נגעים בביתו, ותהיה טהרתו על ידי הכהן, וכך יתעורר לדעת שה' הוא הנותן כח לעשות חיל, והכול בא לאדם בהשגחת וגירת ה'.

זהו שאמר הכתוב: "ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם", דהיינו: באותו בית שתאמרו שהוא 'אחוזתכם', ולא מהשם יתברך הוא. והוסיף הכתוב: "ובא אשר לו הבית", כלומר: זה שחושב שהבית שלו, ואינו יודע שאינו קניינו אלא מה' הוא, ויאמר לכהן: "כנגע נראה לי בבית", דהיינו: המחשבה שחשבת שהבית הוא 'לי' - היא הנגע, ויחזור בתשובה ועל ידי זה יטהר הבית.

כמה נפלא לפי זה הקשר בין שני הפסוקים במסורה: "כנגע נראה לי בבית", ומהו הנגע? "מרחוק ה' נראה לי" - עצם מחשבתו שה' עומד מרחוק ואינו משיגו עליו, ואין הוא המשפיע עליו כל טוב, זהו הנגע!

"דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאָמֹר אֲשֶׁה כִּי תִזְרְעוּ וְיִלְדָה זָכָר" (ב. א.).

מובא במדרש תנחומא (תזריע, סימן א'): "התינוק הזה, עד שלא יצא ממעי אמו, הקב"ה מצוה עליו: מזה אכול ומזה לא תאכל, וזה לכם הטמא. ומשהוא מקבל עליו במעי אמו את כל המצוות שבתורה, אחר כך נולד, שנאמר אשה כי תזריע וילדה זכר."

ביאר הגאון רבי שלמה קלוגר זצ"ל מבראדי, שהמדרש התקשה: מה ענין סמיכת פרשת "אשה כי תזריע" לסוף הפרשה הקודמת, פרשת שמיני, שם הוזהרו ישראל מאכילת שקצים ורמשים הטמאים? כדי ליישב זאת, כתב המדרש שהקב"ה מזהיר את הולד במעי אמו מה יאכל ומה לא יאכל, ואם מקבל עליו כל זה - נולד, אך אם אינו מקבל עליו עול קיום מצוות הללו - אינו נולד, אלא נעשה נפל. ועדיין תמה רבי שלמה קלוגר: מאחר ומשביעים את התינוק במעי אמו שישמור את כל התורה, מדוע מזהירו הקב"ה בפרטות דוקא על איסור אכילת שקצים ורמשים יותר מכל התורה?

יישוב נאה אמר על כך הגאון רבי אלימלך אשכנזי זצ"ל, גאב"ד מעלבון: **ירושלמי בברכות (פ"ט ה"ב): נאמר:** 'אליהו שאל לרבי נהוריי: מפני מה ברא הקב"ה שקצים ורמשים בעולמו? אמר לו: לצורך נבראו. בשעה שהבריות חוטאין, הוא מביט בהן ואומר: מה אלו שאין בהן צורך הרי אני מקיימן, אלו שיש בהן צורך לא כל שכן. עכ"ל.'

והיינו, שהקב"ה מקיים בעולם את האדם החוטא, מחמת הקל וחומר משקצים ורמשים שמקיימם אף על פי שאין בהם צורך. ואולם, קל וחומר זה לא שייך אלא במי שזוהר שלא לאכול שקצים ורמשים, שכיון שאינו אוכלם מוכיח שאין להם צורך בעולם. אבל האוכל שקצים, הרי אצלו לא שייך אצלו הק"ו, שהרי 'לשיטתו' יש להם צורך בעולם - כדי לאוכלם! ועל כן משביעים את התינוק במיוחד, עוד בטרם צאתו לאור העולם, שלא יאכל שקצים ורמשים, כדי שתייה לו זכות קיום בעולם, אף אם יכשל בחטאי!

לאור זאת, ביאר הגר"א אשכנזי להפליא את דברי המדרש (ויקרא רבה, פרשה יד, ב.): 'אשה כי תזריע - הדא הוא דכתיב (איוב לו): 'אשה דעי למרחוק ולפועלי אתן צדק'. ולכאורה מהו הקשר בין שני הפסוקים שהמדרש הסמיכם זה לזה?

אך לדברינו מובנת להפליא כוונת המדרש: כאשר הקב"ה בורא אדם - 'אשא דעי', להתבונן על מה שהוצרך ה' להזהיר אותו 'למרחוק' עוד טרם ביאתו לעולם על ידי איסור אכילת שקצים במיוחד, והוא כדי 'לפועלי אתן צדק' - שעל ידי זהירותו במצוה זו, יוכל הבורא יתברך להצדיק את פועלו, דהיינו: את האדם שה' ברא, וללמד עליו זכות שיוכל להתקיים הלאה בעולם, אף אם יעבור ח"ו על רצון ה'! **ודברי פי חכם חן!**

"וְבַיּוֹם, הַשְּׁמִינִי יְמוֹל בְּשֵׁר עֶרְלָתוֹ" (ב. א.).

בספר "צמח צדיק" (ליקוטים חדשים) שאל:

מפני מה דווקא בברית מילה אומרים כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה ולמעש"ט ולא בשאר מצוות כגון, במצוות תפילין יאמרו ג"כ כשם שנכנס למצוות תפילין כן יכנס וכו' וכדו' בשאר המצוות.

ותירץ ע"פ מה דאיתא במס' מנחות (מג): שכשנכנס דוד למרחץ ראה שעומד ערום אמר אוי לי שאני עומד ערום בלא מצוות כיון שזכר במילה שבבשרו נתיישבה דעתו, והקושיא ידועה וכי מקודם שנכנס למרחץ לא ידע דוד מזה ששם יהיה ערום בלא מצוות, ומה זה שאמרו שכשנכנס ראה שהוא ערום דמשמע שמקודם לא הו' ידע מזה, וגם מה שאמרו כיון שזכר במילה מיד נתיישבה דעתו, דזהו ג"כ הו' ידע מקודם שמצות מילה יש לו.

ותירץ בדרך דרש - שכשנכנס דוד למרחץ, היינו לרחוק ולטהר כל מצוה שיש לו אם הם נקיים מכל סיג ופגם, וראה שעמד ערום כי בכל מצוה ומצוה יכול להיות איזה פניה בה, ע"כ אמר אוי לי, כיון שזכר במצות מילה, מיד נתיישבה דעתו, כי מצוה זו היא נקיה מכל סיג ופגם ולא יוכל להיות בה שום פניה כי הוא בן שמונה ימים, ועפ"ז אנו אומרים בברית כשם שנכנס לברית שהוא בלא פניה כן יכנס עוד לתורה ולחופה ולמעש"ט בלא תערובת פניה ח"ו אבל בשאר מצוות אין יכולין לומר זה, וק"ל.

"וְבַיּוֹם, הַשְּׁמִינִי יְמוֹל בְּשֵׁר עֶרְלָתוֹ" (ב. א.).

נפסק בשולחן ערוך (הלכות מילה רסג, ב): "אשה שמלה בנה ראשון (כלומר - שנתנה למול את בנה. ש"ך) ומת מחמת המילה, שהכשילה המילה כוחו, ומלה גם השני ומת מחמת המילה, הרי הוחזקה שבניה מתים מחמת מילה, ושוב לא מלים את שאר בניה."

ובגמרא בקידושין (דף כט, מובא, חייב אדם ללמד את בנו אומנות וכל שאינו מלמדו אומנות כאילו מלמדו ליסטות, שעל ידי שאין לו כסף הולך ללססם את הבריות.

ויש להבין, מדוע כיום לא מקיימים דין זה ובמילים אחרות למה לא יוצאים לשוק העבודה? התירוץ לזה, נמצא בסיפור הבא:

ברכת מזל טוב חמה ולבבית

למכובדינו היקר והנעלה, יושב על מדין ומרביץ תורה לעדרים, רב פעלים לתורה ולתעודה,

הדיין החשוב הרה"ג ר' **ציון אשכנזי** שליט"א

ראש כולל 'עשרת גבריאל' ברוחבות - ומשפחתו היקרה

לרגל היכנס בנם יניק וחכים, חמד בחורים, עדין לבגאון ולתפארת

הבה"ח **משה** ג"י לעולל תורה ומצוות בשעט"מ.

יה"ד שיזכה להתעלות מעלה מעלה במעלות התורה והיראה, יזכה להאיר את עיניהם של ישראל בתורתו ויהא שמו כשם הגדולים אשר בארץ, לתפארת משפחתו הרוממה, אכ"ר.

המאחלים בברכה, המערכת.

שבת שלום ומבורך!

חלאקה ובר מצוה לילדיהם של החברים, ואילו אצלו השעון כאילו עצר מלכת. ר' שלום התרגש מאד מהברכה, ענה 'אמן' בקול ופנה ללכת לביתו. 'אעשה כדברי הרב ומן השמים ירחמו'. הוא האמין בכל לבו שברכתו של הרב תתקיים במלואה, ובעזרת ה' השלום והשלחה יחזרו לשרור בעיר כתחילה.

דא עקא, שהמצב בשכונה רק הלך והחמיר, שכנים בבנין אחד לא דיברו ביניהם. הורים נאלצו להוציא את ילדיהם ממוסדות החינוך, מחשש להתנכלויות של הצד השני. ר' שלום, ראש הקהל, כבר לא היה מסוגל לראות את המצב בקהילה, אבל זכר את הבטחתו של הרב.

יום אחד קרה הנס. בנו בכורו של ר' שלום התאסר. השמחה היתה עצומה אבל מהולה בעצב. רבים מבני הקהילה לא הגיעו לאחל מזל-טוב למחותנים. איש לא ידע על הבטחתו של הרב לר' שלום. כמה חודשים חלפו מזא, ופתאום - נס. הלא יאומן קרה. בנו השני של ר' שלום התאסר למזל טוב. בשמחה הזו כבר היתה נוכחות יותר מורגשת של בני הקהילה. כולם איחלו לו שבקרוב ממש יזכה גם בנו הצעיר לשידוך טוב. יום רדף יום והשקט והשלווה חזרו אט אט לעירנו.

באחד הימים נתלו בבית הכנסת, מודעות חגיגות הקוראות לסיום מסכת שעורך ח' (ראש משפחת הסכסוף). השולחנות היו ערוכים בטוב טעם, ומסיים המסכת עלה לומר את הדרן. ח' נטל את המיקרופון בידו, אבל במקום להתחיל במלים, הוא פרץ בבכי קורע לב. 'עברנו תקופה קשה', הוא השתקף, 'כולם ביחד וכל אחד לחוד. הודו לה' שהכל מאחורינו. נשתדל להביט קדימה אל הטוב שמצפה לנו, בתפילה ובתקוה לימים טובים שעוד יבואו'.

הוא סיים את דבריו וכולם ניגשו ללחוץ את ידו. התרגשות עצומה היתה בקהל. המעמד נמשך עד שעה מאוחרת בלילה. ר' שלום נעדר מאותו מעמד אבל כולם הבינו למה. למחרת, שתו איתו יחד לחיים לרגל אירוסיו בנו השלישי, בשעה טובה ומוצלחת!

(האמנתי ואדברה)

נגד המשפחה השנית. אך למרות הלחצים, הוא בחר לשתוק ולא להתערב. שתיקתו הרועמת של הרב, רק הרגיזה את בני העיר והעלתה את מפלס הרכילות. עד כדי כך, שבאבא נהיה גם הוא נושא מדובר במריבה. אנשים נתנו דרור ללשונם, והשמיצו בצורה מכוונת את אבא תמים הדרך. למעשה, בגלל שתיקתו המצב החמיר מיום ליום.

יום אחד דפק על דלת בית הוריו, ר' שלום, ששימש כראש הקהילה. אדם משכמו ומעלה ומקובל על כולם כתלמיד חכם בקנה מידה עצום, לצד היותו עשיר מופלג. ממש תורה וגדולה במקום אחד. הוא מצא לנכון לבוא אל אבא ולנסות לראות יחד עמו, מה אפשר לעשות במצב הלא פשוט הזה. אבא נהג להתייעץ בהרבה נושאים עם ר' שלום. על אודות עניינה הרוחניים של הקהילה, ואף על דברים שעומדים מדי פעם על סדר היום. באותו יום בו הגיע ראש הקהל, היה אבא שרוי בעצב רב. שעה קלה קודם ביקר בבית אחד מראשי המשפחות המסוכסכות, והטיח בו דברים קשים. בעיקר היתה טענתו - למה הרב שותק? אבא בשום אופן לא רצה להתערב, הוא האמין שבעזרת ה' יבוא יום והכל יבוא על מקומו בשלום.

ר' שלום הפציר באבא לנסות להשיך שלום בין הצדדים. הוא תיאר לאבא בצבעים קודרים מה קורה בחוץ, איך אש השנאה והמחלוקת אוכלת כל חלקה טובה. 'תן לי רשות', ביקש ר' שלום. 'אני אנסה לגשר בין הצדדים. הרב הרי יודע שיש לי כח והשפעה, אולי אצליח לעשות משהו?'

אבא הביט בו ואמר: ר' שלום, תסתכל עליי. אני ראובן בן מלכה, שרוי בימים אלו בצער גדול, ואיני צריך לפרט לך מדוע. **אני מבטיח לך בזאת שאם אתה מושך את ידך מכל העסק הזה, שלושת ילדיך הזקוקים לזיון הגון, יביאו בשורות טובות עוד השנה.** 'אני', אמר אבא, 'שמתי מחסום לפי וגם אתה תעשה כמוני ומעשים אלו בודאי יעוררו הרבה רעש בשמים ויפתחו לך שערים, אבל כל זאת בתנאי שאינך מוציא מפיך אף לא מילה אחת יותר בענין זה'.

ר' שלום פרץ בבכי ונעצר. שלושה בחורים מבוגרים היו לו בבית. הגדול כבר התקרב לעשור השלישי לחייו, הצעיר יותר היה בן עשרים ושבע. אחריהם השתרכה שיירה של בנות. ראש הקהל עדיין לא ערך שמחה בביתו וצערו היה גדול מאוד. בניו הלכו לשמחות

הסיפור שיסופר כאן הוא אמיתי לחלוטין, להוציא כמה פרטים מזהים שעלוים מהסגיר את הנוגעים בדבר. אנחנו מתגוררים באחת ממדינות דרום אמריקה. אבי שיחיה, משמש כרב קהילה מכובדת ועשירה. בין חברי הקהילה נמנים אנשי עסקים ואילי הון, לצד אברכים חשובים תלמידי חכמים בעלי משפחות ברוכות, שתורתם אומנותם. אבא ניחן באופי מדהים - מחד הוא בעל רגש חם, היודע ומבין לליבו של הזולת, ומאידך תקיף הוא בנושאים שאסור להתפשר עליהם מבחינה הלכתית ומוסרית.

אבא היה אהוב על חברי הקהילה. אנשים ראו בו אישיות מורמת שאפשר להתייעץ עמה בנושאים כלכליים סבוכים ובענייני השעה, כמו חינוך הילדים והנהגת הבית. החיים בקהילתנו התנהלו על מי מנוחות. שימשנו סמל לקהילות אחרות, בעיקר באחדות ששררה בינינו. היינו כעין משפחה אחת גדולה ותומכת. הילדים למדו והתחנכו במערכת מוסדות לימוד אחת, תלמודי תורה וישיבות כמו גם בית ספר לבנות וסמינר בית יעקב.

הכל נמשך, עד לאותו יום נורא, שבו פרצה אש המחלוקת. אף אחד לא יודע להצביע בדיוק מה היתה העילה למריבה הקשה ולהתפלגות שבאה בעקבותיה. גם היום, במבט לאחור, אינני זוכר במדויק את הפרטים. דבר אחד אינני מסוגל לשכוח, את עוגמת הנפש העצומה שנגרמה לאבא. שתי משפחות מנוכבדי העיר, אנשים שתורמים סכומים לא מבוטלים לקופת הקהל, הסתכסכו ביניהן. בתחילה, התנהלו הוויכוחים על אש נמוכה, בחבדי חדרים, מבלי שאיש ידע. עוף השמים הולך את הקול והדי המריבה יצאו מכלל שליטה. אנשים טובים, לפחות בעלי כוונות טובות, ניסו להתערב ולהשלים בין המשפחות, אבל לא הצליחו, ומה שגרוע יותר, קהילתנו התפלגה לשנים. זה אוחז כך, ואילו רעהו סובר שהצדק עם המשפחה השניה. לא אפרט את כמויות הרכילות ולשון הרע שאפפנו מכל עבר, לא שמנו לב שאנחנו נסחפים. המריבה הפכה לנושא הכי חם באותה תקופה.

בימים ההם, היה אבא ספון בביתו, נואב את המצב האיום והנורא שאלינו נקלעה קהילתו. לאורך כל הדרך, שתק שתיקה מופלגת למרות שרבים ביקשו לשמוע במי הוא מצדד. כל משפחה שלחה שליחים לאבא לדבר על לבו, בתוספת בקשה שיחתום על חרם

לכתחילה צריך לקדש כשרואה את נרות השבת

הלכה לשבת

ובארחות חיים (הל' שבת אות יב, דף סג ע"ג) כתב, יש מן הגאונים שכתבו, שאם אי אפשר לקדש ולאכול לאור הנר ולעשות מצוה מן המובחר, ישב בחצר יקדש ויסעוד סעודתו. (ועי' בכל בו סימן לא דף כה ע"ג).

ותלמיד הרשב"א (פסחים קא.) כתב, שהרב אלברצלוני אסר לקדש בלא נר. וכן כתבו רבים מן הגאונים שאסרו לקדש בלא נר, אלא שהתירו אם יש בבית ריח רע וכיוצא בזה, שיכול לקדש ולאכול בחצר אם רואה הנר משם. ע"כ. וע"ע בספר העתים (עמי קצו).

ולכן בודאי דלכתחלה כל היכא דאפשר, מצוה מן המובחר לקדש ולסעוד לאור הנרות. בפרט לפי מ"ש הב"ח "שמדברי רש"י והתוספות ושאר גדולים משמע שאם אינו מקדש ואוכל לאור הנרות של שבת היא ברכה לבטלה. ולכן יש להחמיר". ע"ש. ואף שמרן הש"ע הכריע להקל כשהוא נהנה יותר לקדש ולסעוד בחצר מפני האויר הנוח, מכל מקום טוב לחוש לדברי הפוסקים דסבירא ליה שעיקר הסעודה תלויה בנר. וכ"כ המשנ"ב בביאה"ל.

ובספר חמדת הימים (שבת קדש פ"ה) כתב: וכתב הרא"ש (ר"פ ערבי פסחים) שאין מקדשין אלא לאור הנר. ואף כי חלקו הטור והמרדכי ואמרו שאין הקידוש תלוי בנר, ואם הוא נהנה במקום שיש בו אויר, מקדש ואוכל שם אף על פי שאינו רואה הנר. מכל מקום ירא שמים לא יעשה כן, שאף שלפי פשטן של דברים הכי מסתברא, מ"מ אל יפן האישי הישראלי בחומ"ר שבם, רק לדוגמתן העליונה, אשר מודעת זו כי הנר הוא בסוד הכלה כמ"ש בזוהר (פרשת תרומה בפסוק "כי נר מצוה"). והקידוש גם הוא נדרש לקדש את הכלה, ולכן יקדש השבת לאור הנר להורות סגנון קבלתה, מדריגה אחר מדריגה. אע"פ שהנר הוא שלימות הנמצא בה בפני עצמו, מ"מ היא מתקדשת בסגנון זה דוקא. כי על כן יש מהמקובלים סוברים לתת עיניהם בנר בעת הקידוש. (ילקוט יוסף שבת, מהדורת תשע"ב, חלק ג', עמ' תרפז)

נפסק בשולחן ערוך (סימן רעג סעיף ז), שאין הקידוש של ליל שבת תלוי במקום הדלקת הנרות, שאם הדליקו הנרות בבית, והוא נהנה לקדש ולסעוד בחצר, מפני שהאויר נוח לו יותר בחצר, או שיש יתושים וזבובים בבית, יכול לקדש ולאכול בחצר, אף על פי שאינו רואה משם את אור הנרות, כי הנרות לעונג ניתנו ולא לצער. ע"כ. ובודאי כל שאפשר לו לקדש ולסעוד לאור נרות שבת, עדיף לעשות כן, והוא מצוה מן המובחר.

מן הבית יוסף (ס"ס רעג) הביא מחלוקת הפוסקים בזה, שלדעת התוס' (שבת כה: ד"ה הדלקת), והמרדכי (שבת פ"ב סימן רצד), צריך לאכול לאור הנרות. וכן נראה מפירושו רש"י (שבת כה: ד"ה חובה) שכתב וז"ל: שאין סעודה חשובה אלא במקום אור הנר המאיר כעין יממא (יומא עה:). ע"כ. וכ"כ בשבולי הלקט (סימן נט), להצריך לקדש ולאכול לאור הנרות של שבת, על כל פנים. ע"ש. וכ"כ בספר המנהיג (הל' שבת סימן יז עמוד כא), דהא דאמר רבה לאבבי שהדלקת הנר חובה, אתא לאשמועינן, דסעודת השבת במקום הנר חובה ומצוה. דהוי כעין יממא, וכמ"ש ביומא (עה:). אבל שהנר עצמה חובה, לא אצטריך לרבה למימר, שכבר שנינו על שלש עבירות וכו', על שאין זהירות בהדלקת הנר. ע"ש.

מיהו המרדכי שם סיים, שרבינו שמחה היה רגיל להדליק הנרות בבית, ולקדש ולאכול בחצר. וכ"כ בהגהות מיימוני (פרק ה) בשם רבינו שמחה. ושכן השיב מהר"ם, שהנרות לעונג ניתנו ולא לצער, הילכך אם הוא נהנה יותר בחצר, מפני האויר וכיו"ב, פשוט שמוותר לקדש ולאכול בחצר (ע"כ ממון אאמורי הגר"ע יוסף זצוק"ל).

והנה גם רבינו יצחק בן גיאת (בהל' קידוש סוף עמוד י) כתב, דהכי אמר גאון, דכל דיתייב בחצר וחזי נהורא דשרגא דאיכא בביתא, מצוה מן המובחר למיתב ולמיכל לנהורא דשרגא ולקדש התם, ואי לא אפשר ליה, כגון דאיכא הבלא, יתיב בחצר ויקדש ויסעוד סעודתיה התם. ע"כ.

להקדשות והנצחות
052-6093077

לעילוי נשמת
מוסא בן יחיא ואהרון בן יחיא האפל ז"ל, יעל בת רבקה ע"ה. שושנה פוין בת טאוס ע"ה.

לרפואת
ראובן בן שרה זינת, דוד בן אליס עישה, עופר אפרים בן מזל, אליס עישה תח" בת תמו, התינוקת בת שבע אסתר בת אביטל, יוכבד בת שושנה, אביעד מאיר יהודה בן עדית טל,

העלון מוקדש - להצלחת ברו"ג
שלום אפל ורפי בן טינו מגזי הי"ו וכל משפח, פנחס ואיתמר (תומר) בני אביגיל הי"ו. ישי ושרה בני אילה הי"ו, רחמים בן מוניה.

דפיסקה: איתרן 052-7657995 דפיסקה: שכתובות 052-909495